

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

معجزه ی جاویدان

هر گاه پیامبری از سوی خدا خداوند فرستاده می شد، برای اینکه مردم دریابند که وی با خداوند ارتباط دارد و از طرف او مأمور به پیامبری شده است، کارهای خارق العاده ای انجام می داد که هیچ کس بدون تأیید و اذن خداوند قادر به انجام آنها نبود. قرآن کریم این کارهای خارق العاده را (آیات) یعنی نشانه و علامت نبوت می خواند و اندیشمندان اسلامی آن را معجزه می نامند؛ زیرا عجز و ناتوانی سایر افراد در این امور آشکار می شود.

تناسب معجزه

هر پیامبر با

زمان خود

پیامبری حضرت موسی علیه السلام در دورانی بود که سحر و جادو رواج داشت. مثلاً ساحران طناب هایی را روی زمین زمین می انداختند و با روش هایی خاص، آن ها را به حرکت در می آوردند و مردم تصور می کردند که به مار تبدیل شده اند. مردم ساحران را انسان هایی فوق العاده می دانستند و به آنها احترام می گذاشتند.

بنابراین حضرت موسی علیه السلام باید عملی انجام می داد که فراتر از کار ساحران و جادوگران باشد، تا مردم بدانند که ساحران در برابر قدرت خداوند، ناتوان و ضعیف اند. به همین دلیل بود که ساحران با دیدن عصای حضرت موسی علیه السلام و تبدیل شدن آن به اژدهایی عظیم، نه تنها به معجزه بودن آن اعتراف کردند، بلکه به خداوند یگانه ایمان نیز آوردند و نبوت حضرت موسی علیه السلام را تصدیق کردند. گروهی از آنان به همین دلیل، به دستور فرعون به قتل رسیدند.

حضرت عیسی علیه السلام نیز در زمانی مبعوث شد که برخی شاخه های علم، مانند پزشکی پیشرفت زیادی کرده بود و پزشکان، جایگاه های ویژه در جامعه

داشتند. معجزه حضرت عیسی علیه السلام نیز بیشتر در همین راستا قرار گرفت؛ مانند شفا دادن به بیماری های غیر قابل درمان و زنده کردن مردگان.

قرآن کریم از زبان حضرت عیسی علیه السلام می فرماید: «من با نشانه ای از پروردگارتان نزد شما آمده ام برایتان از گل چیزی چون پرنده می سازم و در آن می دمم، به اذن خدا پرنده ای شود و مور مادر زاد را و برص، گرفته را شفا می دهم و به فرمان خدا مردگان را زنده می کنم. البته معجزات پیامبران گذشته، فقط برای مردم آن زمان قابل مشاهده بود و امروز اثری از آنها باقی نمانده است.

معجزه آخرین پیامبر الهی باید به گونه ای باشد که:

- ۱_ مردم زمان خودش به معجزه بودن آن اعتراف کنند و آن را فوق توان بشری بدانند.
  - ۲_ آیندگان هم معجزه بودن آن را تایید کنند.
- از این رو، خداوند معجزه اصلی پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم را قرآن کریم قرار داد؛ معجزه ای از جنس «کتاب»؛ کتابی که هیچ کس توان آوردن مانند آن را ندارد. خداوند به کسانی که در الهی بودن قرآن کریم شک دارند، پیشنهاد کرده است تا کتابی همانند آن را بیاورند و برای اینکه ناتوانی آن را نشان دهد این پیشنهاد را به ده سوره کاهش داده است و برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی آنان، پیشنهاد آوردن حتی یک سوره مانند سوره های قرآن را هم به آنها داده است: «آیا می گویند: او به دروغ آن [قرآن] را به خدا نسبت داده است؟ بگو: اگر می توانید یک سوره همانند آن را بیاورید.

این دعوت به مبارزه را {تحدی} می گویند و خداوند تاکید می کند که هیچ گاه، هیچ کس نمی تواند در این مبارزه پیروز شود و همانند قرآن را بیاورد: « بگو: اگر تمامی انس و جن جمع شوند تا همانند قرآن را بیاورند، نمی توانند همانند قرآن را بیاورند، هر چند پشتیبان هم باشند.»

از آن روز که قرآن کریم دعوت به مبارزه را اعلام کرده است، بیش از چهارده قرن می گذرد و این دعوت همچنان ادامه دارد. مخالفان سر سخت اسلام از همان ابتدای نازل شدن قرآن کریم تا کنون، در این باره کوشش فراوانی کرده اند تا عظمت قرآن را زیر سؤال ببرند، اما نتوانسته سوره ای حتی به اندازه ی سوره «کوثر» بیاورند که اندیشمندان و متخصصان زمان، برابری آن را با سوره ای از قرآن بپذیرند در حالی که آسان ترین راه برای غیر الهی نشان دادن اسلام و قرآن کریم، آوردن سوره ای مشابه یکی از سوره های این کتاب الهی است.

آری، از گذشته ی دور تا امروز، مخالفان قرآن کریم متن هایی ارائه کرده اند که برای افراد غیر متخصص ممکن است بی عیب جلوه کند، اما تا کنون هیچ یک از این متن ها در مراکز علمی و تخصصی، مورد قبول واقع نشده است و جملگی به فراموشی سپرده شده اند.

جنبه های اعجاز قرآن

هر کتابی از دو جنبه قابل بررسی است: اول از جنبه ی لفظی و دوم از جنبه ی محتوایی؛ قرآن کریم در هر دو جنبه معجزه است:

۱- اعجاز لفظی

خداوند قرآن کریم را با همین حروف و کلماتی که در دسترس بشر است، نازل کرده است اما چون خداوند متعال بر همه ی امور داناست، برای بیان معارف ژرف و عمیق قرآن زیباترین و مناسب ترین کلمات و عبارات را انتخاب کرده است تا به بهترین وجه، معنای مورد نظر را برساند و دل های آماده را به سوی حق جذب کند. هر کس با زبان عربی آشنا باشد، به محض خواندن قرآن، در می یابد که آیات آن با سایر سخن ها کاملا فرق می کند و به شیوه ای خاص بیان شده است.

این حقیقت، از همان آغاز نزول مورد توجه همگان و حتی مخالفان قرار گرفته بود. ساختار زیبا آهنگ موزون و دلنشین کلمه ها و جمله ها، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات با وجود اختصار سبب شده بود که سران مشرکان، مردم را از شنیدن قرآن منع کنند و اگر کسی برای شنیدن قرآن نزد پیامبر الهی می رفت، یا از پشت دیوار خانه ی پیامبر، بع به قرآن خواندن ایشان گوش فرا می داد، او را مجازات می کردند. همین زیبایی لفظی، سبب نفوذ خارق العاده ی این کتاب آسمانی در افکار و قلوب در طول تاریخ شده است و بسیاری از مردم به خصوص ادیبان و اندیشمندان تحت تاثیر آن مسلمان شده اند.

۲_ اعجاز محتوایی

قرآن کریم از نظر معنی و مطالب آن ویژگی هایی دارد که نشان می دهد که تا الان هیچ کس نتوانسته است که حتی (کسره یا فتحه) از قرآن را تغییر بدهد چه برسد به شخصی که قبل از آن، چیزی ننوشته و آموزشی ندیده است. این بخش از اعجاز برای کسانی که زبان قرآن یا زبان عربی را نمی دانند و فقط از ترجمه ی آن استفاده می کنند بازم قابل درک و فهم است برخی از جنبه های قرآن کریم عبارت اند از :

الف) انسجام درونی در عین نزول تدریجی

قرآن دو نوع نزول دارد ۱_ نزول دفعی ۲_ نزول تدریجی از آنجا که مفاهیم و حقایق قرآن بر قلب حضرت محمد (ص) نازل شده نزول دفعی و از آنجا که مفاهیم در قالب لفظ عربی در آن زمان که حضرت محمد (ص) به پیامبری برگزیده شد شکل گرفته، و بر حضرت محمد (ص) نازل شده نزول تدریجی می گویند. می دانیم که آثار و نوشته های اولیه ی دانشمندان و متفکران با آثار دوران پختگی آنها متفاوت است. از این رو دانشمندان معمولاً در نوشته های گذشته ی خود تجدید نظر می کنند و اگر بتوانند، کتاب های گذشته خود را اصلاح می نمایند. با وجود این بیش از شش هزار آیه ی قرآن کریم در طول ۲۳ سال به تدریج نازل شده و درباره ی موضوعات مختلف سخن گفته است نه تنها میان آیات آن ناسازگاری نیست بلکه آیاتش دقیق تر از اعضای یک بدن با یکدیگر هماهنگی دارند و همدیگر را تأیید می کنند.

ب) تاثیر ناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

در هر دوره ای از زمان، مجموعه ای از عقاید و آداب و رسوم و افکار که به آنها فرهنگ می گویند، مردم را تا حدی تحت تاثیر قرار داده اند. فرهنگ مردم حجاز (نام تاریخی ناحیه غرب شبه جزیره عربستان است این ناحیه زادگاه اسلام است که شهرهای مذهبی مکه و مدینه در این ناحیه قرار دارند). آمیزه ای از عقاید نادرست و آداب و رسوم خرافی و شرک آلود بود. با وجود این قرآن کریم نه تنها این فرهنگ را قبول نکرد بلکه به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن مبارزه کرد و به اصلاح جامعه پرداخت و از موضوع هایی همچون عدالت خواهی، علم دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان ها سخن گفته است.

ج) جامعیت و همه جانبه بودن
با وجود این که قرآن کریم چهارده قرن پیش نازل شده، اما در مورد همه ی مسائل مهم و حیاتی که انسان در هدایت به سوی کمال بدان نیاز دارد، سخن گفته است و چیزی را فروگذار نکرده است. این کتاب فقط از امور معنوی، یا آخرت و رابطه ی انسان با خدا سخن نمی گوید بلکه از زندگی مادی و دنیوی انسان، مسئولیتهای اجتماعی و رابطه ی وی با انسان های دیگر سخن می گوید و برنامه ای کامل در اختیار بشر قرار می دهد

د) ذکر نکات علمی بی سابقه

در جامعه ای که علم و دانش جایگاهی نداشت و خبری از رشته هایی مانند فیزیک و زیست شناسی و گیاه شناسی و ستاره شناسی نبود قرآن کریم به برخی نکات علمی اشاره می کند که در تمام دنیای آن روز بی سابقه بود و بعدها به مرور زمان توسط دانشمندان کشف گردید.

اشاره به این قبیل نکات علمی، گویای آن است که قرآن کریم بسیار فراتر از علم آن روز جامعه، سخن گفته و ذکر این قبیل نکات علمی فقط از کسی ساخته است که آگاه به همه ی علوم باشد؛ یعنی خداوند متعال. قرآن کریم به چند نمونه از نکات علمی توجه کرده است که عبارتند از

۱- حرکت زمین

چهار قرن پیش در سرزمین اروپا، گالیله به دلیل اینکه زمین را محرک خوانده بود، در دادگاه محاکمه شد؛ در آن زمان تصور می کردند که زمین ثابت است و خورشید و سایر سیارات به دور آن می چرخند.

اما در چهارده قرن پیش و در زمانی که هیچ یک از ابزارهای نجومی امروزی در دست بشر نبود، قرآن کریم در آیات خود به حرکت زمین اشاره می کند که از آن جمله، تشبیه زمین به «ذلول» است. ذلول به شتری گفته می شود که به گونه ای حرکت می کند که سوار خود را نمی آزارد. تشبیه زمین به «ذلول» به خوبی به حرکت هموار و همراه با آرامش زمین اشاره دارد.

۲_ انبساط جهان

نظریه انبساط جهان یکی از مهم ترین کشفیات نجومی در قرن بیستم است. بر طبق این نظریه، کهشان ها با سرعت فوق العاده در حال حرکت و فاصله گرفتن از یکدیگرند که در نتیجه ی آن، جهان هستی مدام در حال گسترش و انبساط است.

تدریس: ژینو ایمانی
پی دی اف: شیدا بگری
دبیرستان: شهید شبلی
پایه: یازدهم ادبیات
کلاس: یازدهم ادبیات **A**
دبیر گرامی: خانم داوری